

נקודה מתוך "לחיות עם פרשת השבוע" / ראש הישיבה

פרשות "נצבים וילך" נקראות יחד ברוב השנים, ויש הרואים בהם פרשה אחת, שלפעמים מחולקת לשנים. צורת הסתכלות זו היא סיבה נוספת להרהר בשמה המיוחד של הפרשה - "נצבים וילך", המאחד שתי מילים שמשמעותן הפוכה. "נצבים" - לשון יציבות ועמידה, "וילך" - לשון הליכה והתקדמות. הצירוף המיוחד הזה מופיע גם בפסוק בפרשה, שיכול להעמידנו על משמעות העניין:

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הֲוֹלֵךְ אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֶהָל מוֹעֵד וְאֶצְוֶנּוּ וַיִּלָּךְ מֹשֶׁה וַיְהוֹשֻׁעַ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֶהָל מוֹעֵד."

נראה, שיש בפרשה צורת התייחסות לנושא מרכזי בפרשה ובכלל - החלפת המנהיגות. הפרשה משלימה את המעבר מהנהגת משה להנהגת יהושע, ויש בכך מודל לכל מציאות של החלפת מנהיגות, ובכלל לכל תקופה של החלפה ושינויים בדורות. בימינו אלה אנו עדיין בעיצומם של שינויים המתקיימים בדורות האחרונים, ויש צורך בהתבוננות במשמעות המעבר בין הדורות.

חז"ל דורשים על המעבר מתקופת משה לתקופת יהושע (תנחומא וילך, ג):

"הן קרבו ימיד למות', אמר משה לפני הקב"ה: רבונו של עולם, בדבר שקלסתיך, שאמרת: 'הן לה' אלהיך השמים ושמי השמים וגו'', אתה מקניטני, אמר לו הקב"ה למשה: אתה דומה לשכן רע שרואה את הנכנסות ואינו רואה את היוצאות, כך אמרת על בני: 'הן בני ישראל לא שמעו אלי', והוצאת לעז על בני."

משה שיבח את הקב"ה במילה "הן", והקב"ה מודיע לו על מיתות במילה "הן", ומשה מתרעם על כך.

במדרש רבה מוסיפים חכמים משל (דברים רבה פרשה ט', ו'): "רבנן אמרי: למה הדבר דומה, לאחד שכיבד את המלך והביא לו דורון חרב חדה, אמר המלך: התיזו את ראשו בה, אמר לו אותו האיש: אדוני המלך, במה שכיבדתיך בה אתה מתיז את ראשי."

המילה "הן" נראית בעינינו מילת קישור סתמית, ומה ראו חז"ל

לדרוש אותה? בגמרא מובא (שבת ל"א ע"ב): "דאמר רבי יוחנן משום רבי אלעזר: אין לו להקב"ה בעולמו אלא יראת שמים בלבד, שנאמר: 'ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה וגו'', וכתביב: 'ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה וגו'', שכן בלשון יוני קורין לאחת הן".

בשם הגר"א מובא ביאור לגמרא זו (דברי אליהו על הגמרא): "לפי שאות ה' אין לה בן זוג באותיות אחדים: א"ט, ב"ח, ג"ז, ד"ו, כולם עשרה, וה' אין לה בן זוג, וכן נון בעשרות אין לו בן זוג: י"צ, כ"פ, ל"ע, מ"ס, כולם מאה, אבל הנון אין לו בן זוג במאות". אות א ואות ט יוצרות יחד עשרה, כך גם ב-ח, ג-ז, ד-ו. לאות ה אין זוג כדי לחברה לעשר. וכך האות נ כדי להתחבר למאה. לכן "הן" היא לשון של "אחת". אלו הן אותיות יחידות שאין להן בן זוג.

משה משבח ב"הן", כיון שזוהי מידתו. משה היה יחידאי, ולא היה יכול להיות מחובר לדברים נוספים במציאות. משה היה רוחני, ולא היה יכול להתחבר אל המציאות החומרית. זוהי הנהגה המתאימה לדור המדבר, דור רוחני, שמקבל את מזונו וכל צרכיו מהשמים. גם משה רבינו הגיע לדור זה מהשמים, כביכול, ללא חיבור אל החומר.

הנהגת יהושע צריכה להתחבר אל המציאות. המעבר בין הדורות דורש להיות בבחינת "נצבים וילך". יש צורך בהתייבבות ובקביעות ויש צורך בהליכה ובהתחדשות. מצד אחד יש להתייבב לפני ה' - ע"י התורה, ההופעה האלוקית בעולם היא קבועה ויציבה, ובכך אין שינוי. אולם מתוך הדברים הקבועים יש להתחדש, להבין את המציאות החדשה וללמוד כיצד צועדים בדרך חדשה.

מתוך שיעור שניתן בתאריך כ"ב אלול תשע"ג
השיעור המלא נמצא באתר הישיבה

פינת הילדים

חשינות חיפוש כפרשה וברשי"

(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא להרחיב על המושג שמצאתם)

רוצים כְּאוֹרֵךְ הַכֹּא...

1. מדוע חשוב ששם ישראל יהיו נצבים?

2. במה הקב"ה מורה לנו לבחור?

3. האם למשה רבנו נגמר הכח?

"שיר, הוא יסוד התגלות קדושת ישראל - שיר אל. (ר"ת) שכל, יכולת, רצון"

(הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל, "אורות הקדש" ג', ע"ג)

